

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inerati do 30 peti vrst a Dln 2.-, do 100 vrst a Dln 2.50, od 100 do 300 vrst a Dln 3.-, večji inerati peti vrst a Dln 4.-. Popust po dogovoru, inerati davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Dln 12.-, za inozemstvo Dln 25.-. Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knjižna ulica 5.
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65
podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101

Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Italija in Abesinija

Pariz, 16. maja. r. Kljub temu, da je glavna pozornost francoske politične javnosti usmerjena na Lavalove razgovore v Moskvi, posvečajo vendarle posebno pozornost razvoju odnošajev med Italijo in Abesinijo, ki postajajo v vsakim dnem bolj napeti. Po zadnjih nastopih Mussolinija in po pisanju italijanskega tiska izgleda, da je vojna med Italijo in Abesinijo neizogibna. Ukrepi, ki jih je v tem pogledu izdala Italija, so šli tako daleč, da ne more več nazaj.

Abesinski cesar

Italijanska javnost, ki dolgo ni bila poučena o pravem stanju stvari in je šele v zadnjih dneh iz tiska in izjav fašističnih voditeljev izvedela o položaju, je silno razburjena. Italija vedno bolj očito obtožuje razne tuje države, češ da oborožujejo Abesinijo in jo hujkajo proti Italiji. Dokler pa se je govorilo samo o Španiji, Švedski in Nemčiji, so bili italijanski protesti ogorčeni. Čim pa se je sedaj začelo govoriti tudi o Angliji ter o tem, da Abesinija ne dobiva orožja samo po dolgi poti preko Egipta, nego tudi preko francoske luke v Džibuti, ki ima železniško zvezo z Addis Abebo, so protesti precej utihnili in Italija je docela izpremenila ton svojih izjav in napadov. Sedaj ni več protestov, marveč samo še apeli na vest in solidarnost, a ne v najzadnji meri na prijateljstvo.

Ni dvoma, da te okoliščine zelo otežkočajo položaj Italije. Z Abesinijo bi kmalu obračunala, ako bi bila Abesinija osamljena. Sama nima vojne industrije in bi bila tako rekoč brez orožja ter igrača za dobro opremljeno italijansko vojsko, zasesti abesinsko ozemlje. Toda trgovina z orožjem in vojnim materialom sploh ni zabranjena, niti po paktu Društva narodov. Omejitve veljajo le za države, ki so bile v svetovni vojni premagane. Abesinija pa ne spada med te države in sme zato svobodno kupovati in prevažati orožje. Sedaj tudi Italija polagoma uvideva, kako neugodno je, ker nima Društvo narodov strožjih določb v pogledu trgovine z orožjem, kar se je že tolikokrat predlagalo, a je bilo baš zaradi italijanskega odpora odklonjeno. V sedanjih splošnih gospodarskih krizi pač Italija ne more mnogo računati na posebne obzire in na sentimentalnost. Vsakdo prodaja, kar more.

Priznati se mora, da je sedaj Italija v mnogo težjem položaju, nego je Abesinija. Oddaljenost, klima, stroški, vse to govori v korist Abesinije. Veliki uganka pa je razmerje moči. Za Italijo se dobro ve, koliko vojakov je poslala v vzhodno Afriko. Abesinija ima prilike, da to na licu mesta točno ugotovi. Drugače pa je z Abesinijo. Nihče točne ne ve, kako so oboroženi, koliko šteje njihova oborožena sila. Ta razlika še bolj povečuje italijansko jezo zaradi podpore, ki jo dobiva Abesinija iz inozemstva, ki pa je vendarle take prirode, da Italija ne more ugovarjati, niti se sklicevati na kakršnekoli mednarodne določbe.

Vesile so na delu, da preprečijo oborožen konflikt. Toda bližnja bodočnost bo pokazala, ali bodo v tem uspele.

Anglija in Abesinija

London, 16. maja. r. Listi poročajo, da je bil angleški poslanik v Rimu g. Doumond nujno poklican v London, da dobi nova navodila v zadevi italijansko-abesinskega spora. Do tega je prišlo po večerjenjem dve uri trajajočem razgovoru zunanega ministra Simona z italijanskim poslanikom v Londonu Grandijem. Gre v prvi vrsti za abesin-

ski spor in za angleško prizadevanje, da bi se ta spor uredil na miren način. Angleška vlada je odločena tako v Rimu, kakor v Addis Abebi delati na to, da se prepreči oborožen konflikt. »Times« poudarja, da ne gre za formalno intervencijo, vendar pa imata Francija in Anglija že po paktu Društva narodov pravico, da se o taki zadevi posvetujeta z Italijo in ji dasta svoje nasvete.

Angleška lekcija

London, 16. maja. AA. Današnji »Times« piše o italijansko-abesinskem sporu in omenja njegovo predzgodovino. List opozarja nato, da so bili na mejah angleških posestev Kenije, Ugande in Somalije pogosti spopadi med angleškimi patrolami in nepokornimi obmejnimi abesinskimi plemeni. Angleška vlada pa za te stvari ni dolžila abesinske vlade, še manj pa je zaradi tega pripravljala represalije največjega obsega. Angleška vlada se je vedno zavedala, da gre tu za čisto krajevne spore z napol divjimi plemeni, ki zanje abesinska vlada ne more odgovarjati.

Mussolinijeva vlada, nadaljuje list, pa ni upoštevala teh krajevnih razmer. List navaja Mussolinijev argument, da ne gre samo za ugled Italije, marveč za vso našo civilizacijo. »Times« ni tega mnenja. Po mnenju lista želi Italija

popraviti svoj poraz pri Addi, ki je polnih 40 let peče italijanske kolonijalne častnike in uradnike. List opozarja pri tej priliki, da se je Italija v pogodbi v troje iz leta 1896 izrecno obvezala spoštovati politični in teritorialni status quo Abesinije. Prav tako po tej pogodbi Italija ne bi smela začeti nobene intervencije brez poprejšnjega dogovora z Britanijo in Francijo, ki sta to pogodbo sopsodpisali.

Kaj pravijo v Parizu

Pariz, 16. maja. AA. Današnji pariški listi se mnogo bavijo s sporom med Italijo in Abesinijo v zvezi z govorom, ki ga je imel Mussolini v senatu. Zanimivo je, da pariški listi ne trde več, da bo prišlo do kakšnega skupnega angleško-francoskega koraka v Rimu. Navzlic temu opozarjajo neki listi, ki so z vlado v tesnih zvezah, da bi kazalo pospešiti prijateljske razgovore med tremi zapadnoevropskimi državami o abesinskem vprašanju. »Ordre« smatra, da se mora Francija vzdržati vsakega nezaželenega posredovalnega poizkusa. Tak poizkus, po mnenju lista, ne bi oblažili italijansko-abesinskega spora in bi vrhu tega povzročil novo nezaupanje in nesoglasje med Francijo in Italijo. Od takega ravnanja bi imela koristi samo Nemčija.

Nauk občinskih volitev v Franciji

Pri nedeljskih občinskih volitvah so komunisti dosegli s pomočjo socialistov precejšen uspeh

Pariz, 16. maja. AA. Pri nedeljskih občinskih volitvah so socialisti in komunisti na več krajih izvali hude izreke. V Grenadi (Gornja Garona) so bile tri osebe hudo ranjene. V Monsu so socialisti in komunisti zaradi svojega volitvenega poraza napadli občinski dom in ga oblegali. Predsednika občine in njegove uradnike so osvobodili šele orožniki z redarji.

Kdor je čital večerajšnje pariške liste, je imel vtis, kakor da je skrajna levica dobila pri nedeljskih občinskih volitvah ogromno večino. Komunisti so res nekaj dosegli. Odslej bodo imeli večino v 91 občini, ki imajo nad 5000 prebivalcev. Pridobili so 42 občin, vseh pa je 858. V Parizu bodo imeli odslej 8 občinskih odborov izmed 90, doslej so imeli samo enega. Upoštevati je tudi treba, da so za komuniste glasovali tudi socialisti povsod, kjer so bili prejeno nedolgo časa kakor komunisti. Če se upošteva vse to, je jasno, da so vesti o njihovem uspehu pretirane. Upoštevati je treba končno tudi to, da so komunisti in socialisti povsod nastopili brez svojega revolucionarnega programa

in da so stopili v borbo z geslom proti fašizmu in za državljansko svobodino.

V Marsailu in Toulouseu je ostal položaj neizpremenjen. Lyon je dobil socialistično, Bordeaux pa radikalno socialistično večino. Pomemben je rezultat volitev v Strasbourgu, kjer so nacionalni elementi zmogli nad avtonomisti in komunisti.

Minister in dolgoletni predsednik lyonske občine Herriot je bil večeraj vnovič izvoljen za občinskega odbornika. Glede na izid večerajšnih občinskih volitev ugotavljajo listi kot glavne značilnosti naslednje štiri točke:

1.) v pariškem občinskem odboru bo tudi v bodoče nacionalistična večina; 2.) komunisti so dosegli nove uspehe na periferiji Pariza; 3.) na delu se razmerje med strankami ni bistveno izpremenilo; 4.) tendenca volitev gre na skrajno desnico in na skrajno levo v škodo zmernih strank.

Desničarski listi očitajo vladi, da ni nastopila zadostno odločno nasproti skrajni levici. Listi skrajne leve pa vidijo uspeh v tem, da ni zmagal skrajni desničarski element.

Tajno skladišče orožja socialistov na Dunaju

Dunaj, 16. maja. AA. Policija je odkrila tajno skladišče orožja. Med orožjem so bile tudi tri streljice, 36 brzostrelnih pušk z nad 5000 strel in drugo orožje. S tem v zvezi je prišla prvaka razpuščene socialistične vojaške organizacije Wanaka.

Dunaj, 16. maja. AA. K poročilu o najbi tajnega socialističnega skladišča orožja in streliva prijavljajo, da so orožje našli med kanalizacijskimi deli v 12. mestnem okraju pri velikem kompleksu občinskih stanovanj, imenovanem »Neumannshof«. Okrog teh stanovanjskih hiš so se med februarjem socialističnim ustanovkom vršili hudi boji.

Uradno objavljajo, da je policija odkrila tajno organizacijo napadalnih oddelkov narodne socialistične stranke. Prijela je pet članov organizacije, ki so 1. maja z obsejili ključast križ na zvorniku cerkve sv. Stefana. Po daljši kazni jih bodo poslali v koncentracijsko taborišče.

Denain se je vrnil v Pariz

Rim, 16. maja. r. Francoski zrakoplovni minister Denain, ki je vodil v Rimu pogovora za sklenitev francosko-italijanskega letalskega pakta, je davi odpotoval iz Rima. Na letališču so se poslovili od njega zastopniki italijanske vlade, in lokalnih oblasti.

Obtoženci v aferi Staviskega

Pariz, 15. maja. AA. Danes so objavili seznam oseb, ki pridejo zaradi Staviskega pred porotno sodišče. Med temi so ga. Stavisky, narodna poslanca Garat in Bonature, bivši general Bardi de Fourtoun, bivši ravnatelj lista »Volonte« Dubarry in drugi. Razprava bo po vsej priliki šele oktobra.

Laval zapustil Moskvo

Odpotoval je v Varšavo, odnosno Krakov, da se udeleži pogreba Pilsudskega

Moskva, 16. maja. r. Francoski zunanji minister Pierre Laval je sredi ob 22.45 lokalnega, to je 0.30 srednjeevropskega časa zapustil Moskvo in odpotoval v Varšavo na pogreb maršala Pilsudskega. Enako svečano, kakor sprejem, je bilo tudi njegovo slovo v Moskvi. Kolodvor je bil okrašen s francoskimi in ruskimi zastavami, na peronu pa je bila postavljena častna četa z godbo, ki je ob prihodu Lavalu zasvirla marseljsko in internacionalo, četa pa je izkazala Lavalu vojaške časti. Na kolodvoru so se poslovili od Lavalu zunanji komisar Litvinov z drugimi visokimi dostojanstveniki sovjetskega režima ter osobe francoskega poslanstva. Ko je vlak krenil, je Laval, stoječ pri oknu, zaklical: Naj živi francosko-rusko prijateljstvo!

Varšava, 16. maja. r. Laval prispe drevi v Varšavo, kjer bo ostal do petka, da se udeleži svečane zadušnice za maršala Pilsudskega, nato pa bo odpotoval v Krakov, kjer bo skupno z maršalom Petainom prisostvoval pogrebu kot zastopnik francoske vlade. Iz Krakova bo odpotoval v soboto zvečer in se bo v ponedeljek jutraj vrnil v Pariz. Takoj po njegovem povratku se bo sestal ministrski svet pod predsedstvom predsednika republike k izredni seji, na kateri bo Laval poročal o svojih razgovorih v Varšavi in Moskvi.

Komunike

Moskva, 16. maja. AA. Tukajšnji diplomatski krogi smatrajo, da večerajšnji uradni komunike o Lavalovem obisku ne prinaša vseh bistvenih točk tega pomembnega političnega sestanka. Uradni komunike n. pr. ne navaja dolgega razgovora med Lavalom in Stalinom. Zato so mnenja, da bo v primernem trenutku izšlo še nadaljnje službeno ali neslužbeno poročilo s podrobnimi podatki o moskovskem sestanku. Najvažnejšo točko uradnega komunikeja smatrajo tu v odstavku, ki poudarja, da smatra sovjetska vlada politiko, ki jo vodi Francija za okrepitev svoje državne obrambe, za popolnoma pravilno. Prav tako poudarjajo diplomatski krogi, da je Laval za svojih moskovskih razgovorov upoštevali želje in potrebe Poljske.

Gospodarski problemi

Pariz, 16. maja. AA. Po poročilu »Petit Parisien« kaže, da so v Moskvi uredili gospodarska vprašanja po že starem načrtu, tako da bodo nova sovjetska naročila in sovjetski krediti v Franciji združeni z deno poravnavo starih carskih dolgov.

Odmev v Franciji

Pariz, 16. maja. AA. Današnji »Ouvret« opozarja v svojem poročilu iz Moskve na izjavo, ki jo je dal Laval pred svojim odhodom iz Moskve. Francoski zunanji minister je namreč izjavil novinarjem, da je pakt, ki ga je sklenila Francija, zapečatil francosko-sovjetsko prijateljstvo. List opozarja v tej zvezi na Stalinovo izjavo, ki odobrava francosko obrambno politiko. Ta izjava je zaradi svoje jasnosti in odločnosti presenetila celo neke sovjetske kroge.

Pastorji v koncentracijskih taboriščih

London, 16. maja. AA. Iz Berlina poročajo: Večeraj so aretirali še dva pastora na Saškem, ki pripadata konfesionarni cerkvi. Doselej so spravili v koncentracijska taborišča 21 saških pastorej.

Cesar Viljem hudo bolan

Pariz, 16. maja. r. Listi so objavili vest iz Doornu, da je bivši nemški cesar Viljem II. resno obolen.

Velike poplave na Kitajskem

Sanghaj, 16. maja. AA. V pokrajini Santung so nastale ogromne poplave. Po dosedanjih poročilih je utonilo 400 oseb, med temi tudi neki japonski inženjer.

Smrt znamenitega astronoma

Chicago, 15. maja. AA. Tu je preminul astronom svetovnega slovesa Edwin Frost, ki je nedavno izgubil vid. Frost je svojčas našel dotlej neznano nebeško telo, ki so ga poimenovali po njem.

Obnova diplomatskih odnošajev med Rusijo in Madžarsko

Budimpešta, 15. maja. AA. Madžarska brzojavna agencija poroča, da je regent Horthy potrdil ustanovitev madžarskega poslanstva v Moskvi. Za poslanika je imenovan dosedanji poslanik v Ankari Arnot. V Ankaro pa pojde šef kabineta znanje ga ministra Mariasz.

Stalinova izjava bo važna tudi za bodoče stališče komunistov v zapadni Evropi.

Tudi »Echo de Paris« poudarja, da se je Stalin osebno ekspoziral, da v zelo važnem vprašanju popravi dosedanje načelno stališče francoskih komunistov.

»Journal« pa je mnenja, da je Sovjetska Rusija svojčas že sklenila sporazum s Francijo, v katerem se je izrecno obvezala, da ne bo podpirala komunistične propagande v Franciji. Te svoje obveze pa je ni nikoli izpolnila.

Podobno se izraža »Matin«, ki pravi, da je treba zdaj počakati, ali bo zdaj komunistična propaganda v Franciji prenehala. Če tega ne bo, bo to nov dokaz sovjetske neiskrenosti.

»Ami du Peuple« in »Quotidien« sta zelo rezervirana. »Ere Nouvelle« se obrača v svojem članku na francoske komuniste v vprašanju, ali so razumeli Stalinov nasvet.

Listi pišejo v zvezi z moskovskim obiskom o moči sovjetske vojske. »Petit Parisien« trdi v tej zvezi, da ima Sovjetska Rusija 4000 vojaških letal.

Glede zunanje političnih uspehov moskovskega obiska pravi »Ouvret«, da je treba zdaj počakati na stališče, ki ga bo zavzela Poljska in ali se bodo izkazala pričakovanja, ki jih polagajo v varšavsko diplomatsko akcijo. Ni izključeno, da se bo Poljska zopet približala Parizu. »Petit Parisien« piše o istem vprašanju, da bosta prihodnje tedne Francija in Sovjetska Rusija storili vse, da pridobita Nemčijo za pristop k paktu za severovzhodno Evropo.

Odmev v Londonu

London, 16. maja. r. Londonski tisk je zaenkrat glede Lavalovih razgovorov v Moskvi še zelo rezerviran in se omejuje zgolj na objavo komunikeja, ki je bil sinoči izdan istočasno v Moskvi in Parizu. »Times« in »Daily Telegraph« zaenkrat sploh ne zavzemata nikakega stališča. V političnih krogih pa priznavajo važnost francosko-ruskega zavezništva in smatrajo sklenjeni dogovor za važen prispevek k organizaciji miru in varnosti v Evropi. Posebno važnost polagajo na oni stavek v komunikeju, v katerem se izjavljata Francija in Rusija za sklenitev vzhodnega varnostnega odnosa nenapadalnega pakta brez obveznosti medsebojne pomoči. Takta formulacija bo po mnenju angleških političnih krogov omogočila nadaljevanje pogajanj z Nemčijo in Poljsko. »Daily Herald« smatra, da je to najvažnejši stavek v komunikeju, ker pušča odprta vrata za obnovo pogajanj za organizacijo kolektivne varnosti. List napoveduje, da bodo pogajanja o tem in o zračnem paktu najvažnejši predmet diplomatskih razgovorov o priliki zasedanja sveta Društva narodov v Ženevi.

Čsl.-ruski pakt

Pariz, 16. maja. r. »Ouvret« poroča, da se bodo pogajanja za sklenitev pakta med češkoslovaško in Sovjetsko Rusijo nadaljevala in zaključila o priliki zasedanja sveta Društva narodov v Ženevi, kjer bosta sklenjeni pakt obenem podpisala Litvinov in dr. Beneš.

Ustavni plebiscit na Filipinih

New York, 15. maja. AA. Iz Manile poročajo: Po dozdaj znanih izidih je plebiscit na Filipinskih otokih dal 538.857 glasov za novo ustavo, 11.069 glasov pa proti.

V Londonu zapadel sneg

Pariz, 15. maja. AA. V angleški prestolnici in v severni Angliji je nastopilo hladno vreme. Ponekod je padel tudi sneg. Tudi v Parizu je temperatura močno padla. Sredi je v francoski prestolnici deževalo.

Vremenska napoved

Dunajska opoldanska vremenska napoved za petek: Zelo spremenljivo, dež.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize (z včerajšjo premijo 28.5 odstot.). Amsterdam 2976.76 — 2991.36, Berlin 1766.08 — 1769.95, Bruselj 742.71 — 747.78, Carth 1421.01 — 1428.08, London 218.92 — 215.98, Newyork 4360.77 — 4397.09, Pariz 289.60 — 291.03, Praga 188.06 — 184.16, Tret 361.36 — 364.43, Avstrijski šilling v prvotnem kirsingu 9.06 — 9.16.

INOZEMSKE BORZE.

Carth, 16. maja. Beograd 7.02, Pariz 20.38, London 16.00, Newyork 389.375, Bruselj 82.315, Milan 25.475, Madrid 42.226, Amsterdam 209.475, Berlin 124.30, Dunaj 58.—, Praga 12.00, Varšava 58.325, Beherabeta 245.

Jutri premiera sijajne opere

POT DO SRCA

Charlotte Susa, Kurt Vespermann, Hans Söhnker

DNEVNE VESTI

— Novi francoski poslanik na Oplenju. Novi francoski poslanik na našem dvoru grof Dampierre se je včeraj poklonil v spremstvu vojnega atašeja in prvega svetnika poslanstva na Oplenju manom blagopokojnega kralja mučenika in položil na njegov grob krasen venec svežih rož.

— Turistični kliring med Jugoslavijo in Nemčijo. Zveza za pospeševanje turizma prometa v Spilku predlaga v svrhu ureditve turističnega kliringa med Jugoslavijo in Nemčijo: Iz prejšnjih let imajo nemški gospodarski krogi še velike tirjave v dinarjih, ki so postale likvidne, ko je nastopila pri nas finančna kriza. Te tirjave znašajo več milijonov nemških mark in z obrestmi vedno bolj naraščajo. Če bi se s posredovanjem naših merodajnih faktorjev vsaj del teh zamrznenih tirjav mobiliziral in dal na razpolago turističnemu kliringu, bi se nemške tirjave v skladu z zdaj veljavno trgovinsko pogodbo deloma znižale, a nemški in naši vladi bi ne bilo treba izvažati svoje valute. Nadalje se predlaga eskontiranje kuponov na razna posojila, ker se ti kuponji v inozemstvu v inozemstvu ne morejo vnovčiti v rokah turistov, ki posejajo našo državo, pa imajo plačilno vrednost. Podobno je poskrbeti za turiste iz Švice.

— II. radiološki kongres v Beogradu. Od 18. do 19. t. m. je v Beogradu II. kongres naših radiologov. Takoj po svečani otvoritvi, ki jo je v soboto ob 9. dopoldne, bodo govorili gostje iz inozemstva, in sicer prof. Ostrčil iz Prage o organizaciji borbe proti rakavi na českoslovaškem, dr. Novak iz Prage o standardizaciji v radiologiji, docent dr. Severianu iz Bukareste si je rezerviral temo, prof. Blumenthal govoril o rezultatih lečenja z zračenjem v zvezi z ostalimi metodami lečenja, prof. Dragoljub Jovanović pa o radiološki moči nekaterih jugoslovenskih zdravilšč. Tem splošnim predavanjem bo sledila razprava o raznih drugih znanstvenih vprašanjih. V okviru kongresa bo v prostorih fiziološko-histološkega inštituta razstava tehničnega dela radiologije.

— Svetovni letalski kongres v Dubrovniku. V torek zvečer je bila v Dubrovniku konferenca predstavnikov Aerokluba in občine, ki ji je prisostvoval tudi direktor Aeroputa inž. Tadije Sondermajer. Na konferenci so razpravljali o svetovnem letalskem kongresu, ki bo od 9. do 11. septembra v Dubrovniku. Kongresa se udeležijo nad 100 letalcev, med njimi tudi kneza Bibescu in Kinski ter znani francoski letalec Bleriot.

— Ljubljanska drama gostuje v mariborskem gledališču. V četrtek 23. t. m. uprizore znano slovensko komedijo »Matiček se ženi« v režiji g. dr. Br. Gavella, v petek 24. t. m. pa Zveigovo dramo »Sirokovo jagnje« v režiji Bratka Krefta. Za ti gostovanji razpisuje gledališka uprava predprodajo vstopnic. Ta predprodaja se zaključuje 20. maja in se tedaj odloči, ali pride do teh zanimivih gostovanj ali ne. Zato se naj mesta rezervirajo takoj. To je prvo očeletno gostovanje ljubljanske drame v Mariboru in naj bo začetek stalnih izmeničnih gostovanj, kar bo vsakakor divnilo tako v Mariboru kakor tudi v Ljubljani zanimanje za gledališče in popostrilo repertoar. Zato si rezervirajte vstopnice še ta teden! Bloki ne veljajo!

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 39 z dne 15. t. m. objavlja razglas o proračunu mestne občine Ljubljanske za leto 1935-36 s finančno uredbo in uredbo o pobiranju občinskih davčnin, taksi in doklad in objave banske uprave o pobiranju občinskih davčnin.

— 10 milijonov za cesto Sarajevo — Hlode. Ministrski svet je določil iz milijardnega kredita za javna dela 10 milijonov Din za tlakovanje ceste Sarajevo — Hlode, obenem pa en milijon Din za zgraditev betonskega mostu čez reko Željčnico pri Hlodi.

— Navzlic hladu že otvarjajo kopalno sezono. Letošnje pomlad se nismo imeli toplejših dni, navzlic temu pa se že zbirajo osoljena so se zbirali pred sedanjim deževjem pri vodah številni zgodnji kopali. Na Savi na Ježici se solnili po skalah pod Pustovo restavracijo ob solnjenih dnehi se cel roj precej obsežnih mladih ljudi, solnijo se izpostavljajo na štirinovem kopališču, še vedno jih je pa v Tomačevem, kjer grade novo kopališče in postavljajo cele vrste novih kabin. Tam je Sava jeseni in proti koncu zime odzvala velike kose zemlje in jo odplavila. Struga je tam precej spremenjena in teče Sava zdaj domala tik pod hišami Tomačevca. Tudi na Ljubljanski se zbirajo kopali, ki uganjajo razne vodne sporte. Največ je čolnarjev, ki se vozijo z malimi in večjimi čolni po Ljubljanski gor do Podpeči in še dalje. Včeraj popoldne je v mestnem kopališču skoro prišlo do hujše neureje. Nekateri učenec s Prul je zadržal s čolna v globoko vodo in se pričel, ne veš plavanja, potapljati. K sreči pa je stal tedaj na bregu dijak Kozak, ki se je pogel za njim v vodo in ga po daljšem naporu spravil na suho. Nezvestnega učenca so morali spravljati k zavesti z umetnim dihanjem, nakar so ga, ko je izvil vodo, spravili na njegov dom.

— Kofiko morskih rib pojemo v Jugoslaviji. Iz predavanja dr. Mitroviča na ribarski konferenci v Zagrebu posnemamo, da se porabi v Jugoslaviji na leto okrog 4.000.000 kg morskih rib. Od tega odpade na Zagreb 223.000 kg.

— Fotografije — amaterje, ki bodo fotografirali ob priliki prireditve Sokola I na Taboru dne 18. in 19. maja različne prirore (sprejem čehov, izročitev prapora, povorko itd.) prostimo, da odstopijo proti povrnitvi dejanskih stroškov po eno kopijo najbolje uspešnih slik društvu Sokol I Ljubljana — Tabor. Slike naj oddajo v dru-

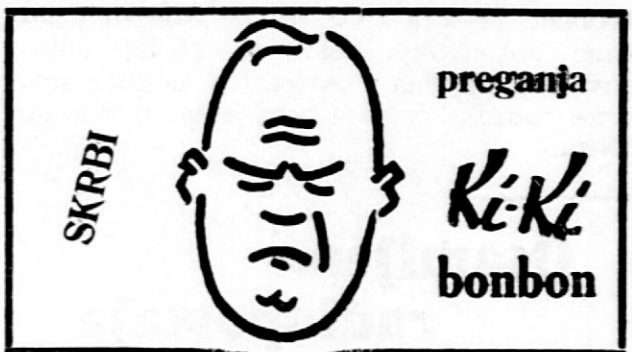
štveni pisarni na Taboru ob uradnih urah med 18. in 20. uro. Zdravo! Uprava Sokola I.

— Sodni razne velikosti se bodo prodajali na javni prisilni sodni dražbi v petek dne 17. maja 1935 od 9. ure naprej v kavarni Zvezda, poslopje kazina, Ljubljana, Kongresni trg 1.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo nestanovitno vreme z dežjem. Včeraj je nekoliko deževalo samo v Ljubljani. Najvišja temperatura je znašala v Zagrebu in Skoplju 23, v Sarajevu 22, v Mariboru in Splitu 21, v Beogradu 20, v Ljubljani 19,6, v Rogški Slatini 15. Davi je kazal barometer v Ljubljani 758,3, temperatura je znašala 10,5.

— Zločin ponižane žene. V vasi Mali Gradac blizu Gline se je odigrala v torek krvava tragedija ljubosumnosti. Kovač Kuzman Ličina je imel ljubavno razmerje z Jeleno Marič, ki je imela moža v Ameriki. Kuzman je začel seveda svojo ženo zanemarjati in tudi za otroke ni več skrbel. Mati se je morala zadnje čase skrivati sestajati z otroki. V torek je odšel Kuzman po opravkih v Gline, in to prilikoma je izrabila njegova zapuščenca žena, da je ustrelila možovo prilječno.

— Oče Benjamina Franklina, izumitelja streljavnice, je bil izdelovalec mila in zelo spreten v svoji stroki. On je izpopolnil način rafiniranja mila s soljo. Ta način rafiniranja je še danes običajen, le da večje tvornice mila to izpopolnjujejo z različnimi kemijskimi sredstvi. Tako se n. pr. pri Albusovih proizvodih material trikrat ali štirikrat rafinira in zato je Albusovo milo eden najbolj čistih in najpopolnejših proizvodov te vrste.

IZDELEK: »UNION« ZAGREB

Iz Ljubljane

— Iz Odlikovanje bivšega predsednika ljubljanske borze g. Iv. Jelčina. V zastopstvu borzne uprave sta borzni predsednik dr. Ivan Slokar in borzni tajnik Jože Kovač dne 14. t. m. izročila bivšemu dolgoletnemu predsedniku ljubljanske borze za blago in vrednoto Ivanu Jelčinu krasno diplomu in priznanje njegovih zaslug za razvoj naše borzne ustanove, zlasti za pridobitev devizne in valutne koncesije. Portretna diploma, umetniško dovršeno delo našega renomiranega slikarskega mojstra Božidarja Jakca, je razstavljena v izložbenem oknu trdnice M. Tihar v Selenburgovi ulici.

— Iz Včerajšnji živinski sejum ni bil posebno živahen, kar je zdaj že običaj. Goveje živine je navadno vselej malo napredaj in še tista ni nikdar vsa prodana. Včeraj je bilo prignanih na sejem 51 volov, prodanih le 20. Krav je bilo v primeri s številom volov precej, kajti volov je vselej več napredaj, in sicer 40, toda prodanih je bilo samo 14. Tudi teleta niso bila vsa prodana, izmed 15 let 10. Najbolj živahna je kupčija s piemenskimi prašički, ki jih je bilo tudi včeraj precej na sejemu, 432, vendar jih tudi ni bilo mnogo prodanih, samo 265. Tudi konjskih kupčij je bilo malo sklenjenih, prignanih je bilo 126 konj, prodanih pa 25. Cene so v splošnem nespremenjene.

— Iz Pogreb Svetozarja Likarja. Včeraj ob 16. so prepečali nesrečno žrtev Turnca Jurista Svetozarja Likarja izpred mrtvašnice splošne bolnice na pokopališče sv. Križu. Pogreba so se udeležili člani JNAJAD Jadrana, za krsto so pa stopali na ukaščeni sorodniki številni akademiki in planinci, a univerzo je zastopal univ. profesor dr. Janko Polec. Pri odprtem grobu se je postavil od pokopnika v imenu celjske »Sloge« in Sokola Jurist Černigoj, v imenu Jadrana pa predsednik Verbič.

— Iz Zofka se je izkazala. Včeraj smo mislili, da se je mokr Zofka spametovala, ker je bilo tako lepo vreme, in da stare vremenske prisojnice ne drže več. Toda zvečer se je vseeno pooblačilo, ob 10. je pa še pošteno deževalo, kakor se spodobi za tako imeniten datum ter sloves mokr Zofke. Neoficijni vremenski preroki nam prerokujejo, da bo zadnji del pomladi deževen, češ, da je bila dolej pomlad prešuha in da je bilo tudi pozimi premalo padavin. Ko pri nas reguliramo Ljubljano, je navadno več grdih kakor lepih dni in menda bo tudi letos tako.

— Iz Nepozaben je ostal užitek, ki smo ga imeli ob priliki koncerta bolgarskega moškega zbora »RODINA« sredi meseca marca. Prav tak užitek se nam obeta na koncertu najboljšega bolgarskega mešanega zbora, ki bo v torek 21. t. m. ob 20. uri v unioński dvorani. Ta večer koncerta Narodni zbor pri katedrali sv. Trojice v Ruze. Ruze, prej Ruščuk, je važno trgovsko mesto ob Dunavu, ki ima zelo razširjeno trgovino s Crnim morjem in sosednjim Rumunijo. Zbor je v svoji domovini na najboljšem glasu ter nam bo dovršeno podal predvsem bolgarsko in rusko narodno pesem. Sedeži od 40 Din navzdol so v prodaji v knjižarni Glasbene Matice.

— Iz Tlakovanje Bleiweisove ceste bo letos menda hitreje napredovalo kakor lani. Vreme jih doslej še ni posebno zadrževalo in bo delo najbrž končano še pred rokom. Po pogodbi bi moralo biti končano v 75 delovnih dneh. Kmalu bodo lahko začeli betonirati podlago za asfalt. V delu med Aleksandrovo cesto in Puharjevo ulico so že položili kamnit temelj za cestišče, ki ga

zdaj že utrjujejo s parnim valjarjem. V spodnjem delu ceste bodo morali monterji prenesti pilnomo napeljavo za cestno napeljavo.

— Iz Podmestek Jadranske straže na I. drž. reálni gimnaziji prirediti v nedeljo 19. maja ob 16. uri pod pokroviteljstvom g. pomočnika bana dr. Otmazja Pirkmajerja akademijo v dvorani Kazine. Čisti dobiček je namenjen za dom kralja Aleksandra I. ob Jadranskem morju in v korist izletniškega fonda. Bogat spored, po sporedu ples.

— Iz Nova ulica. Mnogi meščani ne poznajo niti starih ulic, čeprav poznajo mesto še tako dobro, a včasih se vendar precej jese, ker zaman iščejo to ali ono ulico. Zadržaj leta smo dobili sebo mnogo novih ulic in nekatere ceste in trste so preimenovani ter marsikoga spravi v nevoljo že, če sliši kaj o novi ulici. No, vsaka nova ulica pomeni tudi napredek in sprijazniti se moramo s tem, da bo Ljubljana dobila še marsikatero novo ulico, če se bo še kaj širila. Zdaj pa vam moramo odkriti novo ulico, ki je dolga le nekaj korakov. Leži med Erjavčovo cesto in Nunsko ulico ob Luckmanovi hiši nasproti dramskega gledališča, in sicer Turnograjska ulica. Zdaj nam še ne dela posebne časti, ker so še vedno ob nji in Erjavčevi cesti ostanki in sledovi nekdanjih razvalin. Kako dolgo še bodo?

SKUŠE (SCOMBRI) po 10.— Din kilogram

jutri v trgovini OGRINC, Gradšče — in na stojnici, Pogačarjev trg.

— Iz Današnji občni zbor »Ljubljanskega Zvona« je preložen na prihodnji teden. Dan in uro pravočasno javimo. — Odbor.

— Iz Poziv fotomaterjem! Oblastni odbor Jadranske straže v Ljubljani prosi vse fotomaterje, ki so fotografirali nedeljske svečanosti razviti zastav PJS na Kongresnem trgu in povorko, da blagovolijo posređene posnetke predložiti v njegovi pisarni, Tyrševa cesta 1a-IV.

— Iz Vsi, ki so fotografirali slavnost povodom odkritja Aljaževe spominske plošče na Šmarni gori v nedeljo dne 13. t. m., se naprošajo, da karob po en izvod v pisarni Glasbene Matice.

— Iz Sijajno rusko dramo »Tini dom« bo ZKD predvajala v petek. Glavno ulogo tega odličnega filma ima slavna Cesar-skaja. Film je posnet iz življenja med vojno, ko je bila dežela opustošena, življenje razkrojeno, duše pa obupane. Po globoki vsebini in pretresljivih dejanjih ima ta film vse vrline najboljših ruskih filmov. Prva predstava bo v petek ob pol 15. Cene so običajne.

— Iz VI. Beethovenove sonate so na sporedu Tr. intimnega koncerta Glasbene Matice ljubljanske. Čelist Bogomir Leskovic nam bo zaigral dve sonati za čelo in klavir, pianist Marjan Lipovšek pa eno sonato za klavir-eko, hkrati bo pa spremljal tudi čelist Leskovic na klavirju. Intimni koncert bo v petek dne 17. t. m. ob 20. v Hubadovi dvorani.

— Iz Napad na cesti. Snodi se je vračal 47letni delavec France Porenta, doma iz Srednjeje Bitnje pri Kranju, v Moste. Na cesti ga je napadel neznanec in ga posiloval na glavi, da je moral v bolnico. Vzrok napada ni znan.

— Iz Krav jaje je sicer porastel, toda pri nas še vedno 33 garantirano svežih jajc Din 14.— Podružnica Löwy.

— Iz Pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske ima drevi ob 20. važno skupno vajo in sestanek vsega zbora.

Zvočni kino Dvor

Telefon 27-30

Samo še danes ob 4., 7. in 9. uri

HANS ALBERS

v svojem najboljšem krim. filmu

Neki gospod Gran

Karin Hardt, A. Bassermann in Olga Oehova.

Najnižja vstopnina Din 4,50, 6,50

Iz Ptuj

— V Ptuj se je mudil to dni francoski konzul iz Ljubljane. Sprejeli so ga v dvorani »Dijaškega doma« odbojniki in člani tukajšnje francoske krožke, kakor tudi sreški načelnik dr. Bratina, komendant mesta major Manojlovič, predsednik občine Jerše. Predsednik krožke g. dr. Ferneve pa je g. konzula pozdravil, nakar mu je izročila gđ. Kancelerjeva šopek cvetlic. G. prof. Molinano in učitelj g. Šestan sta imela po pozdravnem govoru mestnega predsednika predavanje o odnosih Jugoslovenov do Francije. G. konzul si je nato v spremstvu lektorja ogledal še ptujske znamenitosti, zlasti starodavni refektorij v minoritskem samostanu in pa ptujski mestni muzej. Izjavil je, da mu ostane Ptuj v najlepšem spominu.

— Priobčevanje obvezniškega razporeda vojaškim obveznikom za letošnje leto bo v smislu naloga komandanta mariborskega vojnega okroga v nedeljo dne 19. t. m. ob 8. uri na sejišču v Ptuj, letošnje so bo vrtil tudi razpored živine in prevoznih sredstev ter avtomobilov. Za obveznike, ki bi se ta dan iz tehničnih razlogov priobčevanja ne mogli udeležiti, bo priobčevanje prihodnje nedelje 26. t. m. ob 8. uri na sejišču. — Vsi obvezniki rezervne in operativne vojske, pristojni v Ptuj, vsi lastniki živine, vozov in avtomobilov, stanujoči v Ptuj, se pozivajo, da pridejo ob določenih uri na mesto.

— Vodstvo obrtne nadaljevalne šole je priredilo skupno z obrtnim društvom v Ptuj in okolici v Ptuj v nedeljo razstavo risb, črtežev in drugih vzorcev, ki so jih napravili vajenci. Razstava izdelkov je bila v treh razredih mestne osnovne šole in se je številno občinstvo, ki je posloilo razstavo, izdelkom naravnost čudilo, za kar gre vsakekar zahvala celokupnemu učiteljskemu zboru. Kot vodja šole je sres. šol. nadzornik g. Gorup navzočim goste pozdravil, nakar je mestni predsednik g. Jerše s slavnostnim nagovorom otvoril razstavo. Razstava je bila odprta do 13.

Otroško lahko je prati z

ALBUS-terpentinovim milom.
Obilna pena ALBUS-mila, v spojitvi z močno nesnago razkrajajočim terpentinom naredi, da je pranje z ALBUS-terpentinovim milom otroško lahko.

Katastrofalen udarec za naše vinogradnike

V nižjih, bolj izpostavljenih legah je slana uničila do 90% trt

Ljubljana, 16. maja.

Sele zdaj, ko so v glavnem zbrani podatki o veliki škodi, ki jo je napravila slana na prve dni maja, se je pokazalo, da je škoda mnogo večja kakor se je v začetku mislilo. Uima pomeni v reanici katastrofalen udarec zlasti za naše vinogradnike. Zelo so prizadeti tudi sadjarji, a vinogradniki še mnogo bolj; vinogradništvo naše banovine je prizadelo s to uimo tako silno kakor že desetletja ne.

V nižjih, bolj izpostavljenih legah je posebo do 90% trt. Mnogi vinogradniki so povsem obupani ter zbegani. Ne vedo, kaj naj stori, kajti tu in tam so trte tako pozabile, da bodo sploh odmrle. Nekateri še upajo, da se bo trs vsaj toliko opomogel, da ga ne bo treba krčiti, toda marsikje je to upanje prazno. Zanimivo je zlasti, da tu in tam v okolici, kjer so trte skoraj docela pozobile, posebej sploh ni bilo, a to aprič ogromne škode, ki jo je napravila slana v splošnem, sploh ne pride v poštev. V višjih legah, nad 250 m nadmorske višine, na severozahodni in severovzhodni strani je posebo do 60% trt. Razveseljivo je edino, da v teh legah niso toliko uničene vsaj pozne vrste, kakor n. pr. riling. Toda posebo so vse zgodnje vrste do 80%.

Izredno je trpelo tudi sadno drevje. Maralce so posebo v splošnem do 90%, brskve do 80%, češnje do 90%, kulne 30%, slive 40—50%, orehi povsem, hruske v nižjih legah do 80%, v višjih do 60%. To velja za vinorodne okolišče, kjer je vegetacija zgodnejša; nekoliko manjša škoda je v drugih, mrazljivejših krajih, kjer ni posebo toliko zgodnjega sadnega drevja, vendar je velika. Jablane pozne vrste so v višjih legah prenele kolikor toliko dobro slano in se še obeta dober pridelek. Sadno drevje je obetalo letos izredno dobro letino, cvetni nastavek je bil nenavadno bogat kakor že dolgo vrsto let ne in tudi sadnih škodljivcev ni bilo mnogo. Upanje na dobro letino je pa zlat uničeno ter je kmot še tam bolj prizadet, ker je sadjarstvo edino, ki mu še pomaga kolikor toliko.

Zvočni kino Ideal

Samo še danes ob 4., 7. in 9.15 uri

slavna pevka

MARIJA JERITZA

v veličastnem

VELIKA KNEGINJA

ALEKSANDRA

Marija Jeritza poje arje iz »Ald« »Moč uodce«, »Servus Wien«. Sodelujejo: SZOKE SZAKALL, LEO SLEZAK, P. HARTMANN.

Najnižja vstopnina Din 4,50, 6,50

Iz Litije

— Le 4000 Din zavarovalnine. V Kresniškem vrhu je pogorelo poslopje Jerneja Strublja, po domače Rometa. Ogenj je izbruhnil zaradi alabe poti. Ker je nastal ogenj sredi noči, niso utegnili Rometovi skoro ničesar rešiti. Vse škode je okrog 50.000 Din, posestnik pa je bil zavarovan le za malenkostno 4 tisočake. Čez noč so postali Rometovi siromaki. Prošijo za podporo, dobrodošel jim je vsak dar.

— Nedeljska prvenstvena tekma. V nedeljo so pobitli litijski nogometaši v Zagorju, kjer so igrali s tamkajšnjimi nogometaši prvenstveno tekmo. Igralce je bilo zaračeno z visoko travo, zato je bil za naše igralce, ki imajo doma gladko in trdo igrišče, teren neprimeren. Polčas je poteke izravnavo 1:1, končni rezultat pa je bil v dobro Zagorjanov 1:4. Tekmo je sodil g. Krljkar. Tekmi so prisostvovali tudi mnogi Litijani, ki so porabili krasno

Ne smemo dožiti sadjarjev in vinogradnikov, da niso storili nič proti uim; storili so vse, kar so mogli. V usodnih nočeh niti ne spal, vsi od otok do onemoglih starcev so kurili kresove po vinogradih, vendar katastrofe niso mogli več preprečiti, niso bili pripravljeni dovolj zgodaj. Kakor pri vseh največjih nesrečah, ki je moralo ljudstvo tudi ob tej priliki pomagati samo. Ljudje niso dovolj poučeni in ne pripravljani za takšne primere, kar se je izkazalo zlasti zdaj. V nekaterih drugih državah, n. pr. v Avstriji na Nijemem, Avstrijskem, v Nemčiji in severni Franciji, kjer je pozna slana običajna, jih nenaaden mraz spomelhi nikdar ne praseti, saj so dobro pripravljani za vsak primer. Tudi pri nas bi morali misliti na to, kako bi obvarovali rastlinstvo pred posebo in ta nesreča je menda dovolj resen opomin. Pri nas sicer pozna slana ni pogosta, v 10 letih le enkrat ali dvekrat dvakrat, vendar bi bilo potrebno, da bi organizirali ob pravem času obrambo pred posebo. Škode po toli ne moremo preprečiti, dočim že posledice slane lahko.

Kako usodna je zadnja poseba, sprevidimo šele, če pomislimo, da se bodo že posledice poznale še prihodnje leto v vinogradih. V nekaterih krajih se bodo trte sicer opomogle, a marsikje so povsem pozobile. Za dobro letino je potrebno, da se trta razvije dobro dve leti; prvo leto se ob ugodnih razmerah zaroč osujeje v poplkih na rodnem lesu, naslednje leto pa razvije in obrodi. Nekateri krajci so bili še posebno prizadeti. Tako je n. pr. v ptujskem okolišju slana napravila izredno veliko škodo in najbolj so prizadete Hlode, ki so trpele zadnji leti zaradi toče. Obubožanje je silno, ljudje si ne morejo kupovati niti soli.

V najboljšem primeru bo letos le polovico vinskega pridelka in še to bo slabše kvalitete. Zgodnjega sadja bo 10—20% običajne sadne letine. Neke sadje bi šlo letos zelo v denar, ker se v drugih državah ne obeta dobrega sadne letine. Škoda, ki jo je napravila slana, je neprecenljiva in nam nje obseg ne stopi dovolj pred oči niti, če jo izrazimo z milijonskimi votami.

nedeljo ter so pobitli popoldne na Sv. goro, popoldne pa so stopili v Zagorje.

— Preložena jahovska prireditve. V nedeljo je bil določen match med litijskimi in zagorskimi šahisti v Zagorju. V soboto zvečer pa so Zagorjani brzojavno odpovedali prireditvi, ki je preložena na kasnejši termin.

— Ledeni možje rogovilišo. Zdaj so ledeni možje, ki so najhujše strahilo za kmete in vrtnarje, že za nami. V noči od torika na sredo, ko je imel po pratiki oblast poslednji ledenjak sv. Romificaj in je nastopala že mokr Zofka, je padla temperatura v višinskih krajih Zasavja tako, da so imeli precej občutno slano. Tudi v dolini reke Save je grozilo, da bomo dobili slano. Proti jutru v sredo pa je prekrila Litijo in okolico megla, ki je onemogočila padec temperature pod ničlo. Mnogi vrtnarji so pa celo o polnoči šli prekrivat paradiznike in drugo občutljivo povrtnino. Kakor nam poročajo iz drugih krajev našega okolišja, so tudi letos ledeni svetniki uveljavili svoje stare pravice. Tako je v nedeljo popoldne nastala v Zasavju nenadna nevihta. Okrog 16. ure je v okolici Obelna, Javorja in proti Veliki Kostreznici pobila toča. Izletniki, ki jih je zajelo neurje v dolini Kot, so morali vedriti v hišah. V istem pa je prihala taka toča, da je pobehla vso okolico. Vmes je udarjala tudi strela.

— Materinska akademija za okolico. Litijski Sokol ponovi materinsko akademijo za naše okolice. Prireditve bo v nedeljo 19. t. m. popoldne v litijem Sokolskem domu. Nizka vstopnina 1, 2 in 3 Din omogoča vsakomur, da se seznani z vgojinim delom našega Sokola.

Ludvik Wolff:

BOGINJA DOBROTE

ROMAN

Zdaj pa proč, ven iz tega vrveža! Končni red napravi šele po svojem povratku.

Čudno je, se je smejal Harland, da so začela vsa ta njemu tako tuja podjetja procvitati in ploditi nov denar, čim se jih je on dotaknil s prstom. Karoli je prijel, vse se je izpremenilo v zlato. Ta božji dar mora človek očitno plačati z blaznostjo. Toda zadnjih šest mesecev, ki jih je še imel na doberem od te slabe kupčije, naj izrabi do zadnje minute. Mora jih izskrtati kot najplemenitejše vino iz grozda v majhnih, previdnih duških, da bi dolgo čutil na jeziku njih okus.

Mameče in polno raznolikih možnosti je ležalo pred njim teh šest mesecev. Razprostiralo se je pred njim kot ravna, pregledna cesta brez ovinkov in klancev — dokler se ne konča na pokopališču. Mar se pa ne končajo vse ceste na pokopališču? In mar ni to sladek dar živeti šest mesecev v največji človeški svobodi brez pritiska in brez laži?

Harland se je pretegnil in zrl z domišljavo premočjo na ljudi, hiteče mimo nalič lutkam, vlečenim na tisočih vrvičah. Potem je plačal, vtaknil vijolice v gumbnico in odšel k svojemu avtomobilu.

Šofer je odložil časnik in odprl vrata. Harland je za hip okleval, potem je pa odvrnil pogled od volana, rekoč:

— Vi boste šofirali, Opitz. — In sedel je v avto.

— Kam, gospod Harland?

— V Hardenbergovo ulico.

Avto se je ustavil pred hišo, na kateri je bil daleč viden napis: »Založništvo Endymion«.

Počasi je stopal Harland po stopnicah, pokritih s preprogo, in stopal je v krasno predsobo pisarne v prvem nadstropju. Naproti mu je skočil deček in ga ponizno pozdravil. Telefoni so peli, pisalni stroji so ropotali. Marljivo se je delalo, delalo se je za Harlanda.

Deček je zaprl vrata v Harlandovo privatno pisarno in izginil. Visoka slavnostna soba, okusno opremljena po umetniku za notranjo arhitekturo. Tej sobi je dajal Harland prednost in iz nje je vodil vsa druga podjetja.

Na balkonu vodeča vrata so bila odprta. Pomladni vetrček je majal zaves.

Harland je sedel k pisalni mizi in začel pregledovati dopise. Gledališki agenti, avtorji, komedijanti, izposojevalnice pohištva, dobavitelji papirja, še en avtor... neumestno.

Pozvonil je tajnici.

— Mladokle v beli bluzi in modrem krihu:

— Dober dan, gospod Harland.

— O, kako lepa ste danes, gospodična Nauertova.

Dekle je zardelo.

Harland je vzel iz gumbnice vijolice in jih dal dekletu. — To je nagrada za vašo lepoto.

Dekle je še bolj zardelo.

— Gospodična, vzemite, prosim, s seboj te dopise. Kaj naj počnem z njimi? To me ne zanima. Odgovorite na nje, kar hočete.

Nauertova ga je začudeno gledala.

— Da, toda...

— Založništvo zadevajoče zadeve lahko daste doktorju Buntellu, glede drugih dopisov pa vprašajte Krebsa ali

ravnateljca Zimmerhaskla, če bi vam kaj ne bilo jasno.

— Da, gospod Harland. — Pobrala je dopise in se obrnila k vratom.

— Toda časa imate dovolj, gospodična Nauertova. Danes pojditte rajše malo na izprehod. Zunan je krasno. Ne potrebujem vas več.

— Hvala, gospod Harland.

Pogledal je za dekletom, odhajajočim v zadregi, dokler ni zaprla za seboj vrat, potem je pa stopil na balkon. Naslonil se je na zid in zrl v nebo, obrobjeno na vzhodu z belimi oblaki. — Da, treba je vstopiti v svet in videti tuje oblike — profesorjeva biljardna krogla je imela prav.

Ura v stolpu je odbila dve. Harland se je zdrnil. Kako strašno čas hiti, če je človeku točno odmerjen. Človek mora pametno gospodariti, sicer ostane nazadnje pošteno osleparjen. Harland je hitro zapustil balkon in sobo ter odšel k doktorju Buntellu, predstojniku založništva Endymion.

— Sporočiti vam moram veselo vest, — je dejal doktor s švicarskim naglasom. — Subskripcija na vašo izdajo Verlaina je že prekoračena. Povečati moramo naklado.

— To je imenitno, dragi doktor! Čestitam vam — je odgovoril Harland in komaj je dajal smeh.

— Založništvo je lahko ponosno na uspeh, dosežen v Verlainom.

— In z vašim imenom tudi.

— Kako? — maroquinom, gospod Harland?

— Če bi ne bil preskrbel maroquinove kože, bi nam ostal ta Verlaina za kis.

— No, no, gospod Harland. Kako morete kaj takega trdit?

Doktor Buntell je bil podoben za okroglimi stekli svojih velikih očal potapljaču, ki ga baš spuščajo v vodo.

— Dragi doktor, nikar si s tem ne belite glave. Za izvod maroquina vsak rad plača 200 mark, ne pa za Verlaina, ki je vsakemu človeku lanski sneg, kakor meni.

— Če imate prav, gospod Harland, je tak človek, kakor sem jaz, čisto odveč.

— Seveda je odveč, prav tako, kakor jaz.

Doktor Buntell je mirno pomislil. — Potem takem je pa vsa literatura tudi odveč, gospod Harland.

— Seveda je, vsaj zame in za tiste, ki so enaki meni.

Naenkrat se je švicar od srca zasmel. — Pomeniva se zdaj o tem, katero literarno mojstrovino naj Endymion še založi.

— Saj sami veste, da o tem nimam niti pojma. Predlagajte kaj.

— Mene močno mikla krasna izdaja Jeana Paula.

— Dragi doktor, ne mislim sicer pretirano nacionalistično, vendar bi pa rad vedel, ali ne smatrate za taktično napako založiti že zopet Francoza.

— Jean Paul je Nemec, — mu je pojasnil doktor Buntell stvarno.

— Ah, tako, potem je to nekaj drugega. Kaj zna ta mož?

— On je bil eden najduhovitejših in najpomembnejših nemških pisateljev.

— Ali je že umrl?

— 1763. do 1825.

— Literarno?

SAMSKO STANOVANJE

lepo opremljeno, obstoječe iz sobe, pred-sobe in kopalnice, v IV. nadstropju nebotičnika, oddam za čas od 1. junija do 1. oktobra. — Ogleda se istotam od 12. do 13. ure, soba št. 409.

Sleparska pustolovca iz Argentine

Čehoslovaški državljani Adolf Ott, ne pa pogrešani Habsburžan Johann Orth

Na Dunaju je policija nedavno aretirala zaradi sleparije 65-letnega čehoslovaškega državljanca Adolfa Maksimilijana Otta in njegovo prijateljico 46-letno Elmo Fethovo, ki sta bila ovadene v Dresdenu. Nastopala sta kot nadvojvoda Johann Orth in njegova soproga ter lagala ljudem, da imata v Argentini ogromna zemljišča, večja od Avstrije. V resnici imata pa samo skromno posestvo, pa še to je obremenjeno s posojilom v znesku 10.000 angleških funtov.

V nedeljo se je zglasil na dunajski policiji upokojen častnik, ki pozna Otta in njegovo družino že od mladih let. Povedal je marsikaj zanimivega o njegovi preteklosti. Ott je sin ugledne, nekoč zelo premožne tepleške rodbine. Bil je gojenec vojaške akademije, pozneje je bil pa dodeljen 8. ulanskemu polku v Galiciji. Živel je zelo lahkomišlno in kmalu je zašel v denarne stiske. Ko je zbolel, so ga poslali v dunajsko garnizijsko bolnico, kamor je pa prihajal le redko. Nadaljeval je svoje burno življenje in se vedno bolj pogrzel v dolgeve, zaradi katerih bi ga bili morali celo sodno preganjati. Ko ni bilo drugega izhoda, se je leta 1890 odpeljal v Ameriko. Zaradi sleparije in pobege so ga obsodili in kontumacijo na šest let težke ječe.

Zakonca, ki sta v Dresdenu Otta in Fethovo ovdela, sta ju spoznala pri svojih znanih, kjer sta sleparija nastopala kot baron in baronica Adolf de Ott. Lažna baronica je pa kmalu namignila, da je njen mož v resnici pogrešani nadvojvoda Johann Orth. Pripovedovala je o velikih posestvih Tala Pampa v provinci Salta v Argentini, ki naj bi jih bila dobila od svojega moža kot poročno darilo. Pravila je tudi, da je bil njen prejšnji mož neki stotnik v Münchenu. Lani o božiču je postala lažna baronica pri svojih prijateljih v Dresdenu naenkrat zelo potrta in šele po dolgem pri-

govarjanju so spravili iz nje, da ima težke skrbi. Njen mož naj bi bil v Münchenu prevzel v prodajo dragoceno sliko, pa je prišel v roke sleparju, ki je s sliko pobegnil. Ves obupan se je obrnil na njo, ker ne ve drugega izhoda in bi se moral ustreliti, če bi mu ona ne pomagala.

Lažna baronica je tudi pripovedovala, kako je zastavila svoje posestvo v Argentini, da je dobila denar za svojega ločenega moža. Širokogrudni Ott jo je pa dobro plačal in tako je posojilo malone že vrnila. Rabila bi samo še 10.000 mark. Eden izmed dresdenskih znancev ji je posodil 5500 mark in obljubila je, da jih bo kmalu vrnila. 800 mark je letos v januarju res vrnila, drugo pa dolguje še zdaj. Letos spomladi sta se odpeljala sleparja v Wiesbaden in pozneje v Kitzbühel, potem sta se pa vrnila v Dresden, odkoder sta se odpeljala na Dunaj in tam so ju aretirali. Znanec v Dresdenu, ki je bil posodil »baronici« denar, se je obrnil na argentinski konzulat v Leipzigu in tam so mu povedali, da Otta sploh ne poznajo in da v vsej provinci Salta tega imena ni.

Od nekega drugega znanca si je izposodila Ottova letos v januarju 2000 mark, češ, da mora njen mož poravnati dolgeve, ker sicer ne more vstopiti v državno brambo. Sleparja sta slučajno zvedela, da namerava nekdo v Dresdenu prodati dragocen nakit. Ponudila sta se mu, da mu poišče kupca, zvela sta nakit, vreden 6000 mark, in izginila. Ko so ju aretirali, sta imela pri sebi več zastavnih listkov, iz katerih je razvidno, da sta nekaj dragocenosti zastavila v Nemčiji, druge pa na Dunaju. Pri Otta so našli samo 40 šilingov in nekaj drobca. Že leta 1933 je Ott osleparil nekega hotelskega gosta za 15.000 šilingov, češ, da ima v Argentini bogate srebrne rudnike, velika zemljišča in mnogo živine.

Polkovnik Lawrence smrtno ranjen

Znani angleški polkovnik E. Lawrence, ena najskrivnostnejših in najpopularnejših osebnosti angleškega imperija, se je med vožnjo z motociklom težko ponesrečil. Zavozil je v nekega kolesarja blizu Mooretona v Dorsetshire, in sicer že v ponedeljek, pa so njegovo nesrečo prikrivali. Prepeljali so ga v bolnico, kjer pa uslužbenci nečesto povedati, kako je z njim. Vendar so pa prišle v javnosti vesti, da ima Lawrence prebito lobanjo in da si je močno pretresel možgane. Nesreča se je pripetila, ko se je peljal domov iz vojašnice v Bowingtonu. Kolesar, v katerega se je zaletel, je pa odnesel le nekaj prask.

Vest o težki prometni nesreči se je zelo hitro razširila po vsej Angliji. Lawrence so takoj prepeljali v bolnico, toda o njegovem stanju niso objavili še nobene uradnega poročila. Tudi v vojašnicah v Bowingtonu, kjer Lawrence služi, se je razširila vest o njegovi nesreči, češ, ko so našli njegov razbiti motocikel. Vojaška bolnica v Woolu je zadržana, vse posetnike strogo preiščejo in vsi se morajo legitimirati. Vojaštvo in policija sta dobila nalog, naj molčita o Lawrencevi nesreči. Težko ranjenemu polkovniku střežijo najboljšje bolničarke. Ko so se iz uredništva »United Press« obrnili na letalsko ministrstvo, so dobili odgovor, da Lawrence ne služi več v letalstvu, pač je pa služil še nedavno v vojnem letalstvu pod imenom Shaw. Lawrencevi starši so prileteli s posebnim letalom obiskat svojega sina.

Polkovnik Lawrence je znan po svoji burni preteklosti. Med vojno se je proslavil s tem, da je postal glavni upornik Arabcev proti turškemu sultanu, ki je bil takrat še duhovni vodja islama. Zagonetno vlogo je igral tudi pri nemirih v Afganistanu. Takrat je dobil ime »nekronani kralj Arabij«. Leta 1927. si je pridelal priimek Shaw in do zadnjega je bil navaden vojak v angleškem letalstvu. O svojem delovanju med vojno je izdal knjigo »Upor v pustinji«. Uradno poročilo pravi, da je Lawrencevo stanje zelo kritično.

Kupujte domače blago!

Osamljena radiopostaja

Ena najbolj osamljenih radiopostaj je ona na enem izmed otokov v otočju Wallis v Tihem oceanu severno od otokov Fidži in Tonga. Ta radiopostaja stoji na koralni pečini in je okrog 300 milj daleč od avstralske obale. V nji delujeta dva uslužbenca, ki morata ostati strogo ločena od sveta na tem pustem otoku nepretrgoma 14 mesecev, potem pa prideta druga dva, da ju zamenjata. Postaja igra važno vlogo v pomorskem prometu, ker stoji v oblasti ciklonov. Oddaja vremenska poročila ladjam na širnem morju, obenem pa prenaša meteorološka poročila v Avstralijo.

Na tem kraju Pacifika je pa še ana zanimiva posebnost. Na enega izmed tongajskih otokov Niuafova morajo sicer pošiljati pošto po vodi, toda ne prevajajo je s čolni, temveč s pomočjo plavajočih poštinih uslužbencev. Otok namreč obdajajo strme koralne pečine, tako da se mu ladje sploh ne morejo približati. Vsak mesec prispe poštni parnik z Nove Zelandije in se ustavi dve milj od obale. Z obale priplavajo k njemu domači pismonoše in eden ima s seboj na hrbtu pritrjeno posebno stojalo, na katero obesijo pošto v pločevinasti škatli, da jo lahko vzame na otok, ko odplava nazaj.

Katastrofa zadnje galeje

Mornariško sodišče na Bow Streetu v Londonu se je pečalo pred sto leti s katastrofo galejne trojbornice »Amphitrite«, s katero so peljali v Avstralijo 108 kaznenk. V kajutah, preurejenih v jetniške celice, so bili razen žensk v starosti od 18 do 50 let, tudi otroci, kajti nekatere kaznenke so lahko vzele s seboj svoje otroke. Med kaznenkami so bile večinoma prostitutke, ki so se vedle tako nedostojno, da jih je kapitan zapiral v zaboj, ki se je nekaj časa paril na soncu, potem so ga pa večkrat spustili v morje in potegnili zopet nazaj. In silna kopel je imela tako blagodejen učinek, da je zadostovalo kaznovanje najbolj nedostojnih in druge so se hitro spametovale.

Ko je ladjo presenetil blizu francoske obale silen vihar, da je postala kmalu igrača razburkanih valov, so kaznenke v paničnem strahu pretrgale verige in prihitele na krov, da bi se polastile rešilnih čolnov. Kapitan jim je pa s pištolo v roki to preprečil, kajti pri tako razburkanem morju ni bilo niti misliti na to, da bi mogli čolne spustiti na morje, pa tudi iz bližnjega pristanišča Borlogne niso mogli poslati ladji na pomoč rešilnih ladij. Proti večeru se je morje še bolj razbesnelo, tako da se je zatekla posadka pod krov. Kaznenke so pa ostale na krovu, kjer so obupno klicale na pomoč. Ta položaj je trajal poldruge uro, potem je pa orjaški val prekal ladjo čez pol. Razen treh mornarjev, ki so se rešili na zaboje, službe za kaznovanje kaznenk in ki jih je potegnil iz morja čuvaj morskega svetilnika, je našla v razburkanem morju smrt vsa posadka s kapitanom, vsemi kaznenkami in njihovimi otroki.

Iz Maribora

— »Vožnja v neznanost«. Na praznik 30. maja prireja mestni avtobusni promet s svojim »avtocom« »Rdeči Francelj« majniški izlet pod geslom »Vožnja v neznanost«. Udeležencem izleta bo omogočeno kopanje, igranje raznih sportnih igr (tenis in slučno). Cena za izlet je 60 Din za osebo. Odhod bo z Glavnega trga ob 8. uri, povratek pa okrog 22. ure. Prijave za izlet je nasloviti obenem z vplačanjem voznine na »Vodstvo avtobusnega prometa«, Maribor, Glavni trg 36 (telefon 22-75). Sedeži v avtocomu bodo numerirani ter dodeljeni interesentom po vrstnem redu prijav.

— Obsojen ubijalec. Včeraj dopoldne se je moral šiletni šofer Martin Straka zagovarjati pred malim kazenskim senatom zaradi uboja. Obtožnica mu je očitala, da je ustrelil posestniškega sina Konrada Polanca in je ta takoj izkravavl. Pokojni je našel smrt na gasilski veseli pri Sv. Barbari v Slovenskih goricah. — Med objestnimi fanti je prišlo na dvorišču pred gostilno do pretepa in pokojni Polanec je hotel pretepače pomiriti. Baš ko se je Konrad postavil v sredo med obema sovraženima fantovskima tabornima, je obtoženi Straka potegnil samokres, sprožil in že se je nesrečni Polanec zgrudil mrtev na tla. Obtoženec je pri večeršnji razpravi priznal dejanje in se zagovarjal, da je le po nesreči ustrelil Polanca. Straka je bil zaradi uboja obsojen na 4 leta zaoznanja.

— Obratna nezgoda. Občutna nesreča je včeraj pri delu doletela 50letnega mizarkega pomočnika Ivana Kacela. V mizarški delavnici Stefana Kotera v Mlinski ulici mu je padel na glavo velik tram, ki mu je močno presekal čelo nad levim očesom. Nevarno poškodovanega Kacela so tukajšnji reševalci prepeljali v bolnico.

— Tatinska ciganka. Pri Hribi Staničevi, prodajalki sira v Mariboru, se je zgledala neka mlada brhka ciganka in ji vrgla karte. Pri tem pa je neopaženo ukradla iz nekega predala 300 Din. Za tatinsko ciganko manjka vsaka sled.

— Na banovski vinariji in sadjarški šoli v Mariboru prične novo šolsko leto dne 16. septembra. Šola je dve eta re ima internat za 60 gojencev in 58 ha veliko posestvo z vsemi kmetijskimi posredstvi in potrebami gospodarskih objektov. Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let ter z dobrim uspehom odvršena osnovna šola. Kmetiči sinovi, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma, imajo pri sprejemu prednost. Sprejme se tudi nekaj ekstermistov, ki stanujejo izven zavoda. Mesečna vdrševnina se določi po premoženjskih razmerah prosticev ter znaša od 35 do največ 300 Din. Prošnje za sprejem (dolet 5 Din) je poslati ravnatelstvu najkasneje do 15. junija t. l. ter preloščiti: kmetiči list, domovni- co, oduševstvo oziroma zadnje šolsko spričevilo, spričevilo o pravosti pri omh prosticah, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz katke druge šole, obvezno izjavo staršev oziroma varuha, da bodo krili stroške šolanja. Pridati sinovi manj premožnih posestnikov, ki reflektirajo na znižanje mesečne vdrševnine in šole banovniško stipendijo ali stipendijo sreskega kmetijskega odbora, morajo priložiti tudi premoženjski izkaz z uradno navedbo višine zemljiškega davka ter gospodarskega stanja staršev oziroma varuha. Takli prošnji naj zaprosijo letočasno za odgovarjajočo stipendijo pri svojem sresnem kmetijskem odboru. Podrobnejša pojasnila daje na željo ravnateljstvo.

— Popis prebivalstva. V vrhu popra ve svojih članikah seznamov, seznamov stalno v Mariboru stanujočih prebivalcev in drugih seznamov, ki jih po zakonu mora voditi, bo mestna občina mariborska v času od 20. do 30. maja t. l. popisala svoje prebivalce. Popisani bodo vsi civilni prebivalci in občinski ter podokastniki redne vojske, ki bodo v četrtlet dne 23. maja popolnito stalno bivali v Mariboru. Pri popisu se bodo popisovale družine. Posebni organi mestne občine bodo od ponedeljka 20. t. m. naprej razdeljevali po hišah in stanovanjih posebne popisnice. Popisnice bodo izpolnili državniški glavarji v državnem jeziku in očitljivo po posebnih navodilih, ki bodo natisnana na popisnicah. Od 23. maja naprej bodo popisovalci izpolnjene popisnice zbirali in kontrolirali vpisane odgovore oziroma sami vpisovali manjkajoče podatke. Prosim prebivalstvo, da popisovalce pri njihovem delu v vsakem pogledu podpira.

Iz škofije Loke

— Novi rajon škofjeloske podružnice SPD je zelo razsežen in obsega naslednje teritorije: od Smedenika gre meja na Mavčice, odtod v Zabnicu, Mali Rovt, naprej na Čepulje, Sv. Mohor, Sv. Jero in Kotič, odtod na Ribčevu planino. Visoki grič, Gornjo Sorico in Petrovo brdo do državne meje, do loma pri Zireh, kjer se zasluče na Sv. Tri kralje, Lavrovce, kote 818, 787, 850 in 934 in naprej na Pasjo ravan, Kopačev vrh, Toše, Osojnik, Soro in Medvode nazaj do Smedenika. Izven območja škofjeloske podružnice pa je okoliš Krekove koče na Ratitovcu (v oskrbi osrednjega odbora SPD), ki obsega ozemlje od Česnjice, vse tik severne ceste do Podrožja, Gorenjih Danj, Visokega griča, Ribčeve planine, Kotiča, do Dražoš pri cerkvi in navzdol do Česnjice. Vdrževanje potov in markacij v tem obsegu sicer tudi lahko pripada loški SPD, vendar proti povračilu dejanskih stroškov.

— »Nadebudna mladina«. Zelena pomlad privablja v škofjelosko gorovje tudi mladino, ki se vede večinoma dostojno. Tudi mi se je pa ustavila večja skupina mladih inteligentov na Trati pri Hafnerju. Zapitek so poravnali, razen trojice, ki jo je bila ubrala potem, ko so se odpeljali ostali z vlakom proti Ljubljani, kar ob progi proti Medvodom, ne da bi bila poravnala svojo ceno. Kolesar, ki je privozil za mladimi ljudmi, ni opravil ničesar, »orožnik naj pride«, so rekli, »potem bomo pa plačali«. In res je moral za izletniki orožniški kaplar Nikolič Radomir, ki so se mu tante uklonili ter poravnali svojo obveznost.

OBLEKE PO MERI
najnovejši kroji, zelo poceni,
tudi razno krasno perilo — si
nabavite pri

FRESKERJU,
LJUBLJANA, Sv. Petra c. 14

IVAN MAGDIČ,

krojač

LJUBLJANA, GLEDALISKA

ULICA ŠT. 7 — se priporoča za idočo sezono. 1559

VAŽNO ZA GOSPODINJE
IN DEKLETA!

Ravnokar je izšla od S. M. Felicite Kalinšek, v osmem pomnoženem natisu najpopolnejša knjiga

»SLOVENSKA KUJARICA«
z novimi večbarvnimi tabelami
in v elegantni vezavi, ki jo do-
bite za ceno Din 160.—

v knjigarni ANT. TURK nasl.,
LJUBLJANA, Tyrševa (Dunaj-
ska cesta št. 5. 1695

ISCEM TOČILNO PRAVICO
ZA VINOTOČ

proti primernemu mesečnemu
odplačilu. — Ponudbe na
upravo »Slov. Narod« pod šif-
ro »Najkasneje do sobote«
1703

SERVITOR
V A T A

je Vaše bodoče čistino sredstvo
za vsakovrstne kovinske pred-
mete v Vašem gospodinjstvu.
Čisti temeljito in enostavno vse
Vaše gospodinjske predmete iz
bakra, medenine, alpeke, alu-
minija, pločevine, zlata, srebra
i. t. d.

5.000.000

žena se ne more
motiti
ko izbira ta puder

Polt očarljive lepote. »Mat« odraz na koži,
ki traja ves dan. Naravna lepota, ki je ne
kvirajo ne veter, ne dež, pa tudi ne po-
tenje med plesanjem. Vse to vam zagotavlja
puder Tokalon.

Skrivnost je v patentiranem načinu, po
katerem se izdeluje puder Tokalon. Nova
nenavadna sestavina »smetanovna pena« se
pomeša z najfinjšim pudrom trikrat prese-
janim skozi svileni sito. Zaradi tega puder
Tokalon ne more izsušiti naravne masčobe
kože, da bi zaradi tega koža postala razka-
va in suha, kakor je to pri uporabi navadnih
vrst pudra.

Ta skrivnost je znana milijonom žena go-
tovo v vseh deželah sveta, ki redno upo-
rabljajo puder Tokalon. Samo taka ogrom-
na proizvajala omogoča tovarnarjem da iz-
delujejo puder najboljšje kakovosti po tako
nizki ceni.